Lainsäädäntö ja hallinto/Yrityslainsäädäntö
Hannu Ylänen

28.11.2024

Eduskunnan talousvaliokunta
tav@eduskunta.fi

EK:n lausunto liittyen hallituksen esitykseen HE 193/2024 vp

Yleistä

EK kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi otsikon asiassa. EK esittää kantanaan seuraavaa.

EK:n kanta

Esitetyt muutokset ovat pääosin kannatettavia ja tärkeitä sen varmistamiseksi, että säännöt ja menettely kaupparekisteristä poistettavista yhtiöistä selkeytyy ja muuttuu kohtuullisemmaksi. Vähän aikaa sitten vallinnut tilanne, jossa kaupparekisteristä käytännössä lopullisesti poistettiin toimivia yrityksiä niiden ilmoitusvelvoitteiden laiminlyöntien vuoksi, oli kestämätön ja tällä ehdotetulla lainmuutoksella tilanne saadaan korjattua pääosin. Perustuslaissa turvattu elinkeinovapaus on äärimmäisen tärkeä perusoikeus, josta ei tule voida poiketa hallinnollisten velvoitteiden täyttämättä jättämisen vuoksi.

EK painotti aikaisemmassa lausunnossaan ministeriölle verotuksellisten seuraamusten poistamisen tärkeyttä. Jos rekisteristä poistettu yritys laitetaan takaisin rekisteriin myöhempänä ajankohtana kuin poisto on tehty, tällä on verotuksessa automaattisesti seurauksia. Verohallinnon virkailija ei pysty virkatyönä korjaamaan tilannetta, jos rekisteristä poiston ja rekisteriin takaisinlaiton välillä on ajallinen katko. Ajallinen katko johtaa väistämättä veroseuraamuksiin ja tämän vuoksi rekisteriajankohtien ajallista katkoa ei voida hyväksyä. Rekisteriajankohtien ajallinen ero johtaisi automaattisesti siihen, että itse verosta muodostuisi yritykselle lopullisia kustannuksia. Tämä johtaisi tuplarangaistavuuteen ja tilanteeseen, jossa perustuslain mukainen elinkeinovapaus olisi uhattuna.

Me ehdotimme lausunnossamme, että kaupparekisterilain 28 a §:ään tehtäisiin selkeyttävä muutos, jossa rekisteriin palauttamispäivä merkittäisiin samaksi kuin sinne merkitty poistopäivä, mutta sen sijaan hallituksen esitysluonnosta on muokattu ainoastaan perusteluiden tasolla toteamalla, että rekisteriin palauttamista koskevaksi päiväksi ei merkitä rekisteristä poistamista vastaavaa päivää, mutta muun lainsäädännön tulkinnassa tulisi mahdollisuuksien mukaan pyrkiä lopputulokseen, joka vastaisi sitä, ettei ilmoitusvelvollista olisi lainkaan poistettu rekisteristä.

Meidän käsityksemme mukaan tällainen hallituksen esityksen perusteluissa tapahtuva varsin yleisluonteinen tahtotilan ilmaisu ei ole riittävää käytännön veroriskin poistamiseksi asiassa ja se ei takaa käytännön tasolla sitä, että verohallinnon virkailija voisi jättää huomiotta tuon rekisteristä poistamisen ja sinne takaisin laittamisen välille muodostuvan ajanjakson.

On erittäin tärkeää, että tämä lakiehdotus saadaan voimaan mahdollisimman pian, mutta yhtä tärkeää on se, että yrityksille ei valittujen sääntelytapojen takia aiheuteta täysin tarpeettomia veroseuraamuksia.